Vérgazdálkodás

OVSZ/Közép-magyarországi Regionális Vérellátó Központ

Bekéné Albert Katalin

2017. 04. 24.

A vérgazdálkodás szabályai

439/2015.(XII.28.) Korm. rendelet

a nemzeti vérkészlettel való gazdálkodás

Szabályairól

Alapfogalmak

- Vérkészítmény
- Nemzeti vérkészlet
- Felhasználó
- Biztonságos vérellátás
- Hazai szükséglet

Vérkészítmény

Valamennyi emberi vérből származó, kivizsgált és gyógyítás céljára alkalmasnak ítélt termék, így a teljes vér, a vér összetevőit (vérplazma, alakos elemek) tartalmazó készítmény (labilis vérkészítmény), valamint a vérplazma származékai (stabil vérkészítmény).

Nemzeti vérkészlet

A véradóktól gyűjtött, az Országos Vérellátó Szolgálat (OVSZ) területi szervei, valamint az OVSZ-szel erre megállapodást kötött, a külön jogszabály szerinti szükséges szakmai feltételekkel rendelkező kórházi vértranszfúziós osztályok által gyógyítás céljából levett, külön jogszabályban meghatározott szakmai szabályok szerint kivizsgált felszabadított és tárolt vérkészítmények összessége.

Felhasználó

Olyan egészségügyi szolgáltató, amely a vérkészítményeket a betegeknek gyógyítási céllal beadja vagy külön jogszabály szerint kontrollált otthoni kezelés céljából átadja. (transzfúzió, hemofília gondozás)

Biztonságos vérellátás

Azon vérkészítmény készlet folyamatos rendelkezésre állása, amely biztosítja a beteg számára - lakóhelyétől, anyagi helyzetétől és az ellátást nyújtó egészségügyi intézménytől függetlenül - az egészségi állapota és a szakmai szabályok által meghatározott minőségű és mennyiségű ellátást.

Hazai szükséglet

A nemzeti vérkészlet összetevőivel kapcsolatos, a kötelező általános egészségbiztosítás, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 142. §-ában meghatározott, a központi költségvetésből fedezett egészségügyi szolgáltatások körében támasztott, orvosilag elismert felhasználói igény.

Az OVSz szervezete

Az OVSZ szervezete három szintre tagozódik:

1.szint: Országos Vérellátó Szolgálat Központja (OVSzK)
2.szint: Regionális Vérellátó Központ (5 régióközpont)
3. szint: Területi Vérellátó Állomás (továbbiakban: 18 területi vérellátó)

Az OVSz partnerei a vérgyűjtésben

OVSZ-en kívüli vérgyűjtő egységek Transzfúziós Osztályok

Az OVSz feladatai

- A biztonságos vérellátásért, a vérkészítményekkel való nemzeti önellátás megvalósításáért, mint közszolgáltatásért az OVSZ felel.
- Az OVSZ tervezi az éves vér- és vérkészítmény-szükséglet alapján a vérvételeket és ellátja a véradásokkal összefüggő szervezési-koordinációs tevékenységet.
- A biztonságos vérellátás érdekében az OVSZ működteti az országos véradó nyilvántartó rendszert.
- Az OVSZ a nemzeti vérkészlet alakulását (készletezés, kiadás, felhasználás) folyamatosan nyomon követi.

A KMRVK

OVSz Területi Vérellátók (TV-k)

1. KMRVK Általános Vérvételi Részleg
2. Dél-Pest
3. Péterfy
4. Eger
5. Salgótarján
6. Vác
7. Tatabánya
8. Székesfehérvár
9. Veszprém

A KMRVK

OVSz Szerződéses vérgyűjtők (TO-k)

1. Ajka
2. Balassagyarmat
3. Cegléd
4. Dunaújváros
5. Gyöngyös
6. Hatvan
7. Pápa
8. Siófok

Meghatározó tényezők

A vér "emberi adomány". Korlátozottan áll rendelkezésre. A vele való gazdálkodás nem a szokásos logisztikai feladat.

- Előállítás
- Készletgazdálkodás
- Felhasználás
- Együttműködés

Előállítás ~ Véradói aktivitás (4,6%)

- Általános jelenségek
  - -romló egészségi állapot
  - -(ki)öregedő populáció
  - -csökkenő segíteni akarás
- Területi megoszlás (2,8 - 6,9 / 100 lakos)
  - -főváros
  - -vidék
- Szezonális ingadozás (4,4 - 8 / 100 lakos)
  - -tavasz/ősz
  - -nyár/tél

Előállítás ~ Szigorodó szabályok

Óhatatlan veszteségek

- Véradók előzetes elbírálása (-2%)
- Véradók orvosi kivizsgálása (-12,5%)
- Levett vérek laboratóriumi kivizsgálása (-2%)
- Gyártástechnológia (-0,5%)

Alkalmasság (véradó és vér) megítélése. Mind a véradó mind a beteg érdeke.

- Szervezett, de meg nem jelent véradó: **V1**
- Alkalmatlan véradó:**V2**
- Befejezetlen vérvétel:**V3**
- Alkalmatlan vér: **V4**
- A feldolgozás során károsodott vér: **V5**
- A tárolás és kiadás során selejtezett vér: **V6**

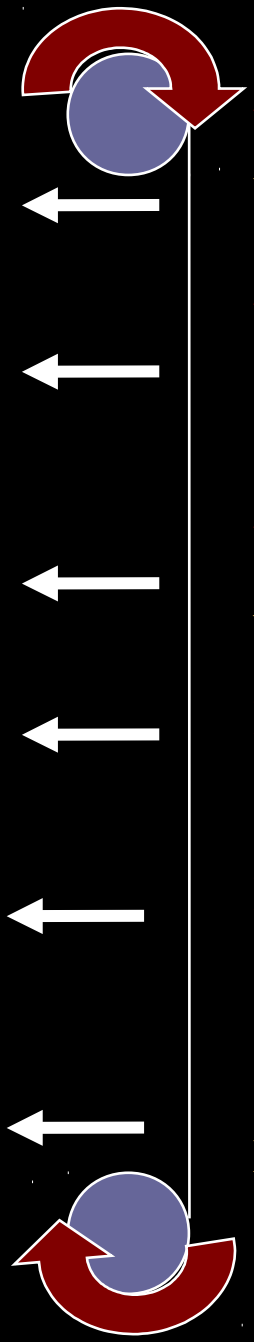

Véradók szervezése: megjelent véradó

Véradók kivizsgálása:

alkalmas véradó

Vérvétel:

befejezett vérvétel

Kivizsgálás:

feldolgozható vér

Feldolgozás:

előállított készítmény

Tárolás, kiadás:

kiadható készítmény

Készletgazdálkodás ~ Napi kihívás

A gazdálkodás nem csak az OVSZ feladata.

- Területi megoszlás
  - -„nagy” vérellátó
  - -„kis” vérellátó
  - -logisztika
- Szezonális ingadozás (akár a duplája is lehet)
  - -tavasz/ősz
  - -nyár/tél
- Minőség (ár) szerinti megoszlás
  - -több mint háromszoros árkülönbség
  - -nincs mindig/mindenből alapáras készítmény

Felhasználás ~ Korlátlan lehetőségek

- Általános jelenségek
  - -fejlődő „technológia”
  - -romló egészségi állapot
- Területi megoszlás (3,1 - 5,1 / 100 lakos)
  - -főváros
  - -vidék
  - -egy emberre épülő profilok
- Speciális igények
  - -onko-hematológia
  - -transzplantáció
  - -heroikus beavatkozások

Vércsoportok megoszlása Magyarországon

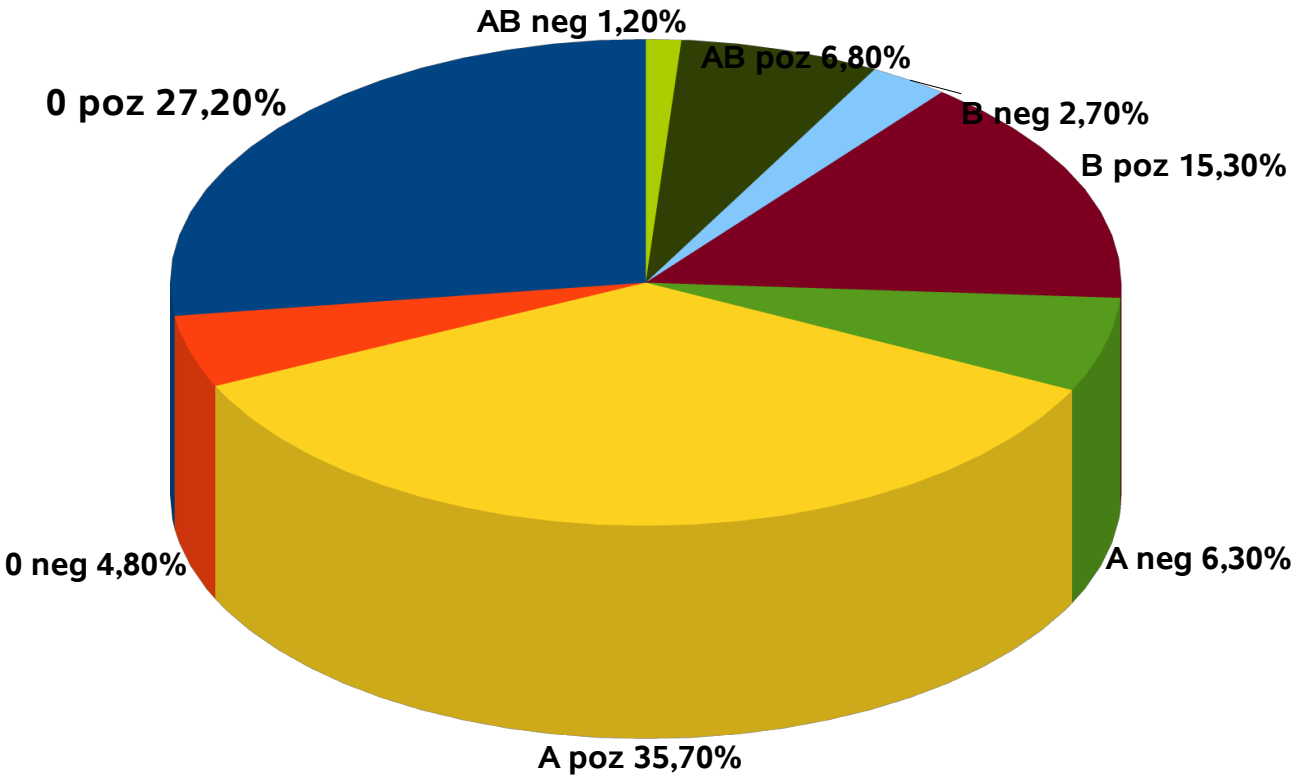

Vérkészlet

Vércsoport szerinti megoszlás

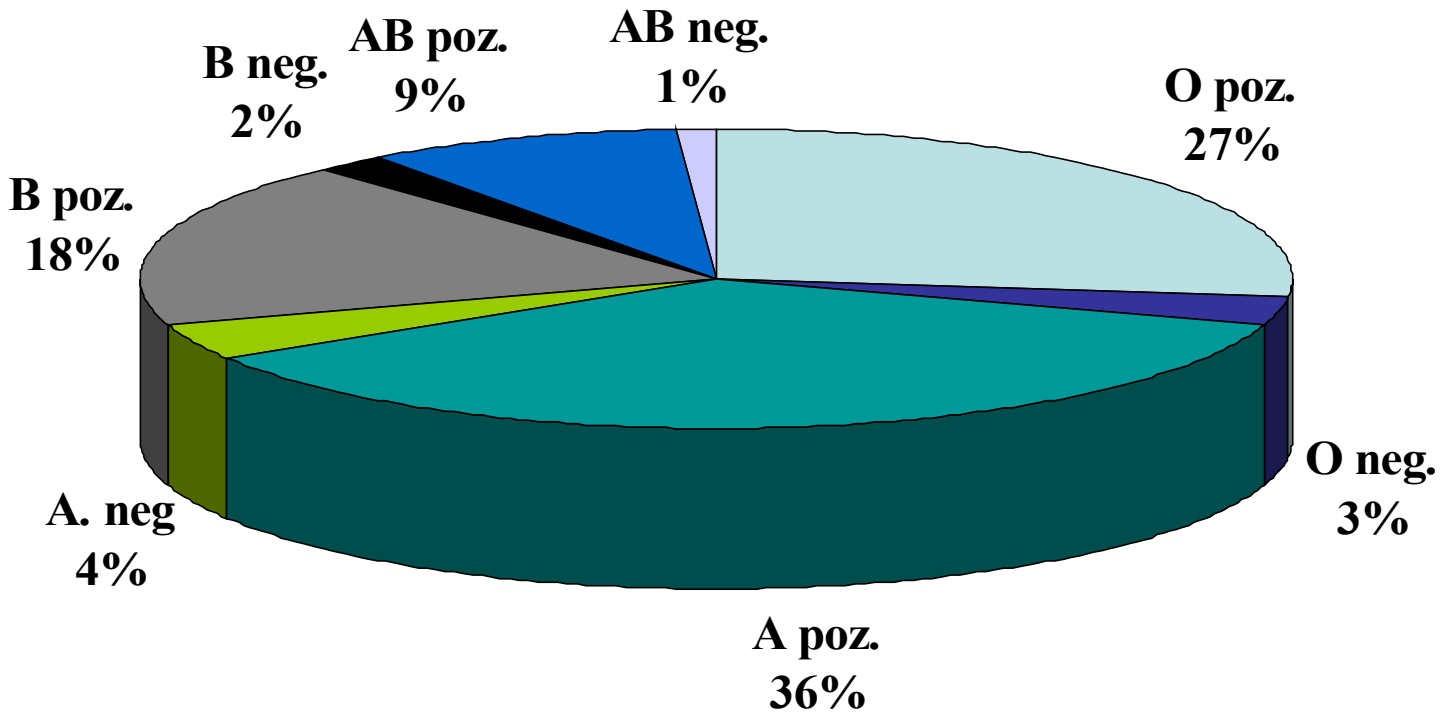

Elmélet

Vérkészlet

Vércsoport szerinti megoszlás

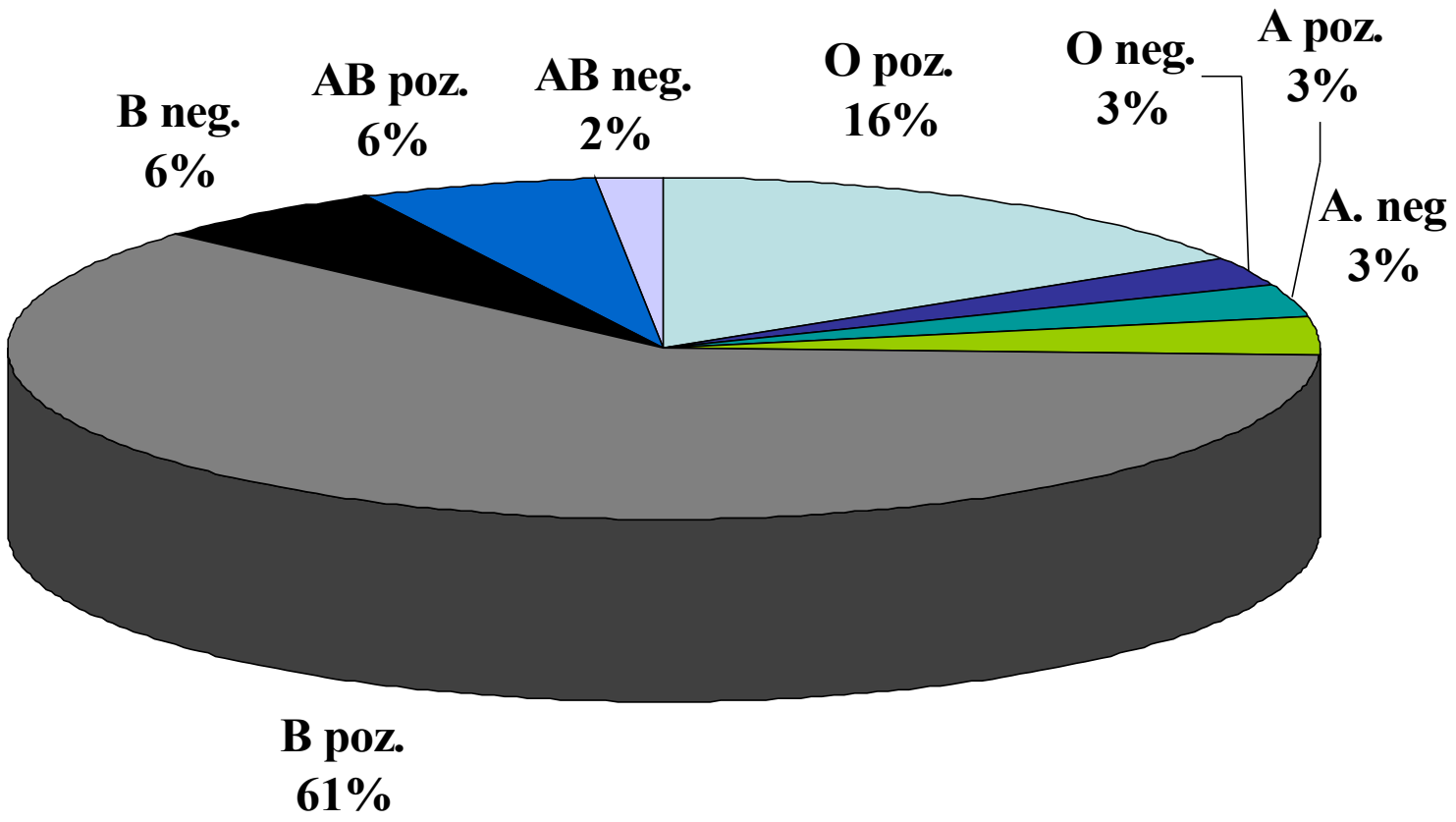

Egy siralmas reggelen

Transzfúziós igény

Vércsoport szerinti megoszlás

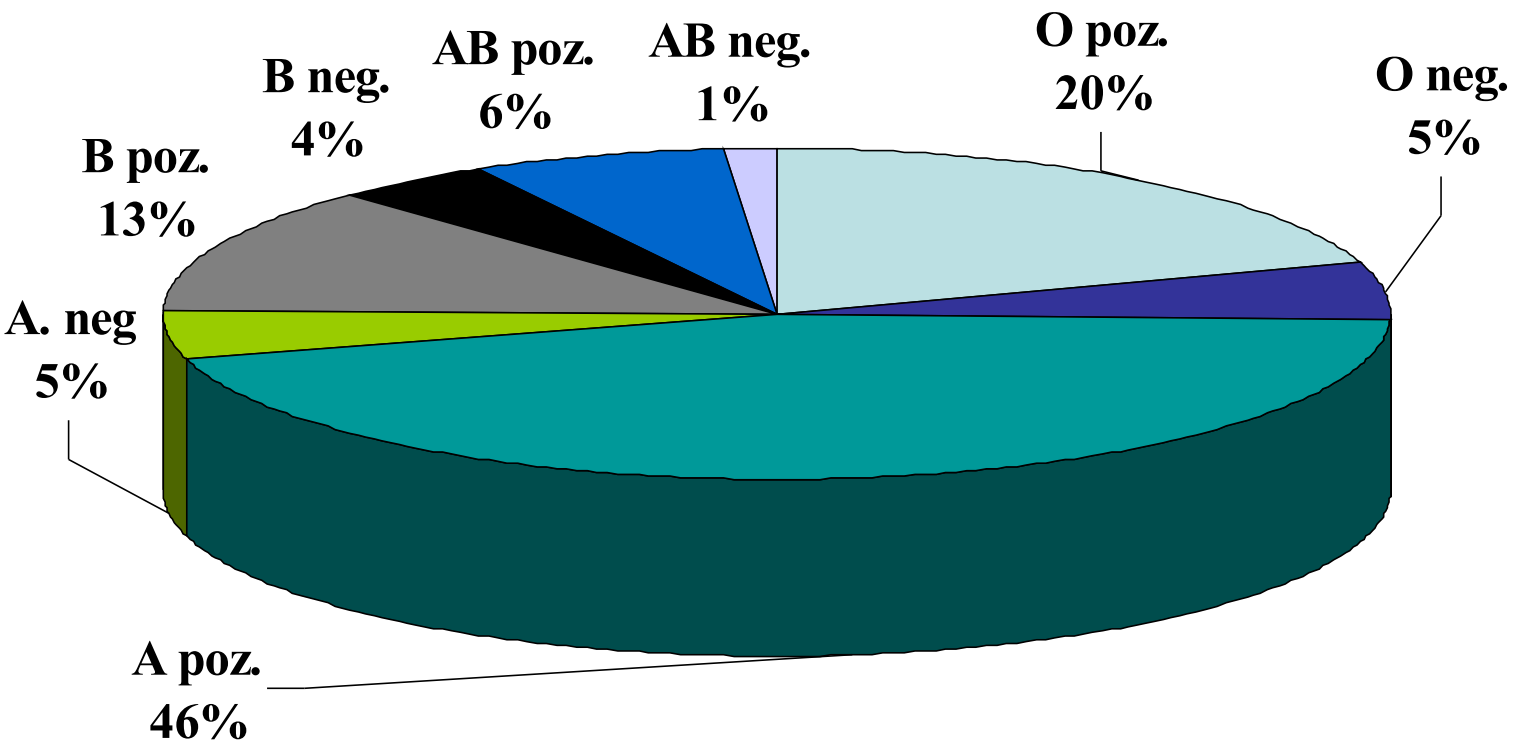

Azon a reggelen

Kereslet/Kínálat ~ Szűkösség ~ Sorolás

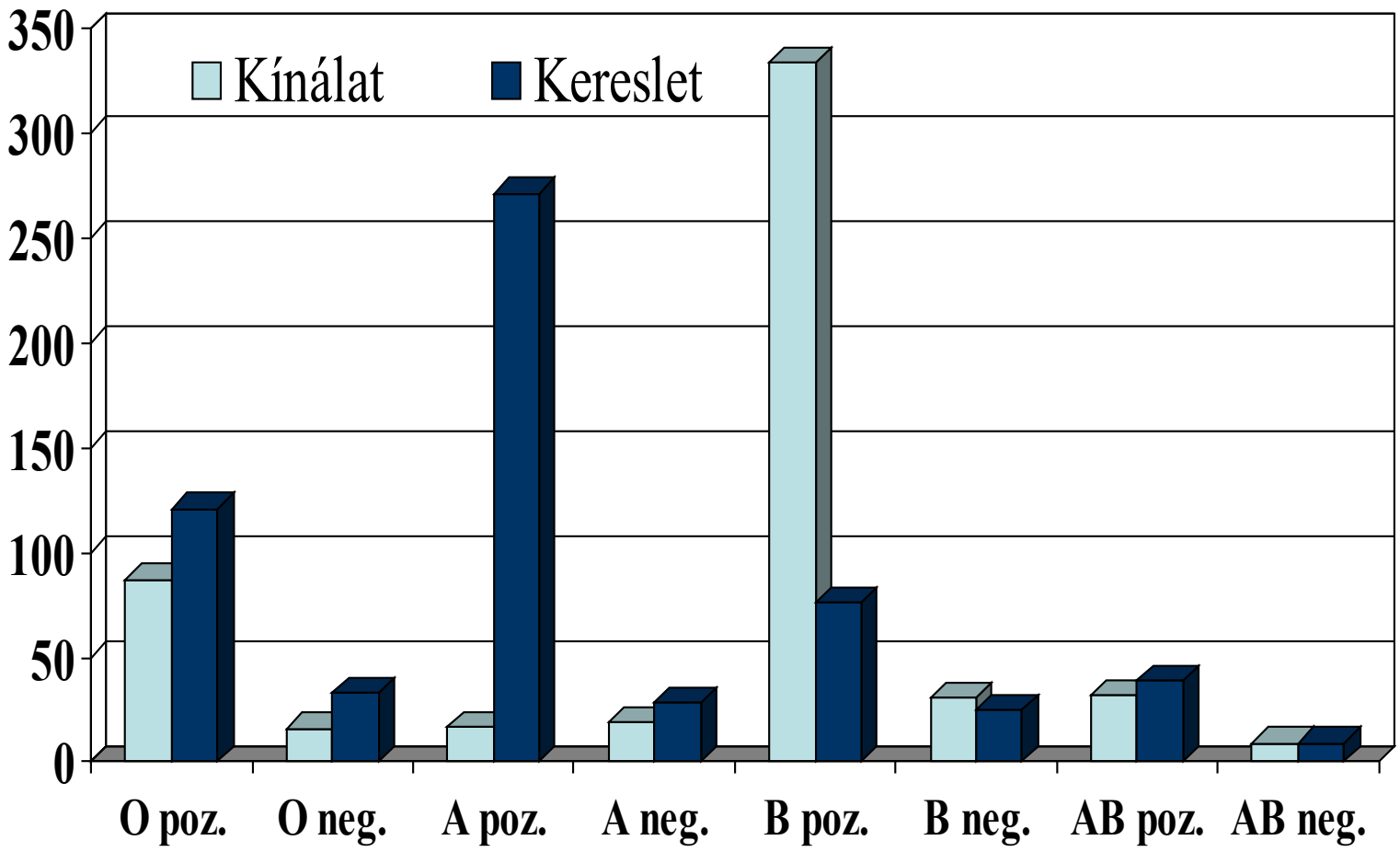

Intézkedések

- „Input”oldalon
  - -rendkívüli behívások
  - -tervezetten felüli véradások
  - -rászervezés a tervezett véradásokra
  - -irányított véradás
- „Output” oldalon
  - -átütemezés *(műtétek átrendezése vércsoport alapján)*
  - -előjegyzés *(várólista)*
  - -korlátozás *(igények szigorúbb elbírálása)*

Vörösvérsejt készítmények

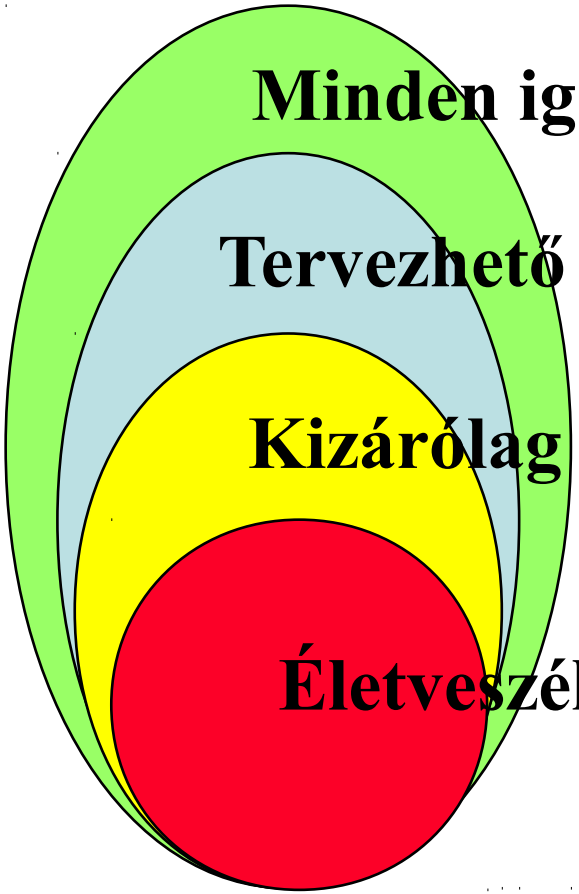

Minden igény kielégíthető

Tervezhető műtétek korlátozása

Kizárólag sürgősségi ellátás

Életveszély tartalék

Elmaradt transzfúzió esetén

- Csoportazonos (választatlan) transzfúzió másik betegnek
- Visszavásárlás
  - -bizonyos esetekben
  - -bizonyos feltételek mellett
  - -bizonyos készítmények
  - -szerződéssel alátámasztva
- Megsemmisítés lejárat miatt *(általában annyi jár le, amennyit állítólag nem tudunk biztosítani)*

Tervezés ~ Együttműködés ~ Biztonság

A Klinikus

- Tervez
- Konzultál
- Igényel

A Vérellátó

- Konzultál
- Szervez
- Készítményt biztosít

Csak szakmailag indokolt esetben drága

- Vörösvérsejt koncentrátum mosott, adenin tartalmú oldatban reszuszpendált
- Termékkód: E2916000
- Térítési díj: 10593 Ft.

- Vörösvérsejt koncentrátum mosott, adenin tartalmú oldatban reszuszpendált
- Termékkód: E2917000
- Térítési díj: 7319 Ft.

Köszönöm a figyelmet